

Traba, Robert

Spotkanie z Georgiem Herde

Komunikaty Mazursko-Warmińskie nr 1-2, 241

1985

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Robert Traba

SPOTKANIE Z GEORGIEM HERDE

23 listopada 1984 r. w Domu Polskim w Olsztynie odbyło się spotkanie z byłym redaktorem antyrewizjonistycznego czasopisma „Neue Kommentare”, członkiem zarządu Związku Ofiar Faszyzmu — Georgiem Herde z Republiki Federalnej Niemiec. W imieniu gospodarzy gościa powitał dyrektor Ośrodka Badań Naukowych doc. dr Edmund Wojnowski. G. Herde — autor książki *Revanchistische Politik. Einfluss-Kräfte-Gefahr* — przedstawił krótko sytuację ruchu rewizjonistycznego w RFN, w dobie rządów kanclerza Helmuta Kohla. Mówca postawił tezę, że obecny rząd RFN przywrócił rewizjonizmowi status polityki państwowej, co jest powrotem do polityki Konrada Adenauera, za którego czasów istniały przy rządach poszczególnych krajów ministerstwa wypędzonych (Ministerium für die Vertriebenen). Podłoże dla rozwoju tendencji rewizjonistycznych stworzyła polityka rządu Stanów Zjednoczonych, którego członkowie podważają polityczne status quo w Europie, wynikające z porozumień jałtańskich.

W drugiej części spotkania redaktor Herde odpowiadał na pytania dotyczące liczebności organizacji rewizjonistycznych, ich działalności kulturalnej oraz wydawniczej (doc. dr Z. Lietz), stosunku „landsmannschaften” do kwestii jedności Niemiec (mgr S. Bądowska), problemu niemieckiej granicy zachodniej i polskiej granicy wschodniej (doc. dr Z. Lietz, mgr B. Domagała) oraz stosunku społeczeństwa niemieckiego do postulatów wysuwanych przez „Związek Wypędzonych” czy ziomkostwa (mgr R. Traba).

Nie na wszystkie pytania referent mógł udzielić konkretnej odpowiedzi. Dotyczyło to głównie liczby instytutów naukowych i kulturalnych oraz wydanych przez nie czasopism. Redaktor Herde zwrócił uwagę, że wiele tego typu placówek, wiele gazet i wydawnictw ziomkowskich działa często pod zmienionym szyldem, stąd właśnie podstawowa trudność, która nie pozwala ustalić dokładnych danych.

Sprawa niemieckiej granicy zachodniej, polskiej granicy wschodniej i jedności Niemiec nie odgrywa w obecnej sytuacji politycznej znaczniejszej roli. Problemy te powracają jednak zawsze, gdy tylko pojawia się sprzyjająca ku temu sytuacja. Ostatnio na przykład wzmożła się akcja rewizjonistów wobec, należącego do Włoch, południowego Tyrolu.

Kończąc swoją wypowiedź G. Herde zwrócił uwagę na ocenę działalności ziomkostw. Istnieje według niego bardzo subtelna i jednocześnie bardzo ważna różnica między oceną działalności czysto politycznej a kultywowaniem jedynie rodzimych tradycji. Większość Niemców akceptuje tę drugą formę działalności i jest to zrozumiałe. Często jednak — podkreślił mówca — zdarza się, że niepolityczna forma działalności ziomkostw wykorzystywana jest również do celów politycznych, dla podkreślenia żywotności dążeń rewizjonistycznych.